

UZASADNIENIE DO PROJEKTU UCHWAŁY BUDŻETOWEJ POWIATU NA ROK 2026

Wstęp

Zarząd Powiatu przedkłada Radzie Powiatu projekt uchwały w sprawie budżetu powiatu bieruńsko-lędzińskiego na rok 2026. W odniesieniu do uchwały Zarządu Powiatu nr 472/25 z 13.11.2025 r. w sprawie projektu uchwały budżetowej powiatu na rok 2026 Zarząd wniósł zmiany, które zostały przedstawione na posiedzeniach Komisji Społecznej, Promocji Zdrowia i Kultury Fizycznej, Komisji Edukacji, Kultury i Bezpieczeństwa Publicznego, Komisji Gospodarki i Budżetu. Komisje pozytywnie zaopiniowały projekt budżetu wraz z przedstawionymi na posiedzeniach w dniu 2.12.2025 r. zmianami.

Projekt uchwały budżetowej opracowany został w oparciu o:

- a) przepisy ustawy o finansach publicznych,
- b) informację Ministra Finansów,
- c) decyzję Wojewody Śląskiego,
- d) kalkulację dochodów własnych na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów oraz zawartych umów.

Głównym źródłem dochodów powiatu są udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz udział w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT). Dochody obliczone zostały jako procent od dochodów podatników z terenu powiatu odpowiednio: PIT 2% dochodów podatników podatku PIT zamieszkałych na obszarze powiatu, CIT 1,7% dochodów podatników podatku CIT posiadających siedzibę na obszarze powiatu.

Budżet powiatu na rok 2026 jest deficytowy, planowane wydatki są wyższe od planowanych dochodów o kwotę 8 798 041,20 zł. Deficyt budżetu planuje się pokryć przychodami pochodzącymi nadwyżki z lat ubiegłych w wysokości 7 373 145,66 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w wysokości 789 887,54 zł oraz kredytu w wysokości 1 000 000,00 zł. Planuje się również rozchody w wysokości 364 992 zł związane ze spłatą długu z tytułu zaciągniętego kredytu bankowego. Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi nadwyżkę operacyjną w wysokości 9 654 148,45 zł.

Projekt uchwały budżetowej zawiera ponadto plan dochodów i wydatków wydzielonych rachunków szkół powiatowych.

Dochody budżetu

Wysokość dochodów budżetu powiatu zaplanowanych na rok 2026 wynosi 113 596 287,94 zł, w tym dochodów bieżących 97 705 105,89 zł, które stanowią 86,01% dochodów ogółem i dochodów majątkowych 15 891 182,05 zł, które stanowią 13,99% dochodów ogółem. Głównymi źródłami dochodów budżetu są środki finansowe pochodzące z udziału powiatu w podatku dochodowym od osób fizycznych, które wynoszą 72 767 969,00 zł oraz udziału powiatu w podatku dochodowym od osób prawnych, które wynoszą 9 544 889,00 zł i stanowią odpowiednio: 64,06% i 8,40% dochodów ogółem.

Na pozostałe dochody, których udział w dochodach ogółem wynosi 27,54% składają się:

- a) dotacje celowe z budżetu państwa,
- b) dotacja celowa z budżetu Województwa Śląskiego,
- c) dochody na zadania finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
- d) dochody z tytułu opłat komunikacyjnych i opłat za wydawanie praw jazdy,
- e) dochody z tytułu opłat uzyskiwanych zgodnie z ustawą o drogach publicznych,
- f) dochody pobierane na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- g) wpływy z opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne,
- h) dochody z tytułu udziału we wpływach z opłat dotyczących nieruchomości Skarbu Państwa znajdujących się na terenie powiatu,
- i) środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków,
- j) pozostałe dochody m.in. z: najmu składników majątkowych powiatu.

Wydatki budżetu

Wydatki budżetowe planowane na rok 2026 wynoszą 122 394 329,14 zł, w tym wydatki bieżące 88 050 957,44 zł, które stanowią 71,94% wydatków ogółem oraz wydatki majątkowe 34 343 371,70 zł, które stanowią 28,06% wydatków ogółem.

Wydatki budżetowe obejmują m.in. zadania z zakresu oświaty i wychowania, edukacyjnej opieki wychowawczej, rolnictwa i łowiectwa, leśnictwa, utrzymania dróg powiatowych, turystyki, geodezji i kartografii, bezpieczeństwa publicznego, nieodpłatnej pomocy prawnej, pomocy i polityki społecznej, rodziny, ochrony środowiska, administracji samorządowej i rządowej, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kultury fizycznej i promocji powiatu. Wydatki na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania związane są z bieżącym prowadzeniem szkół powiatowych i poradni psychologiczno-pedagogicznej. Wydatki związane z realizacją zadań z zakresu geodezji i kartografii obejmują przede wszystkim prace geodezyjne i kartograficzne związane z utrzymaniem i aktualizacją powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz regulacją stanu prawnego nieruchomości zajętych pod drogi powiatowe. Realizacja zadań z zakresu pomocy i polityki społecznej oraz rodziny planowana jest przede wszystkim na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, finansowanie prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy oraz Centrum Usług Społecznych w Lędzinach. Planuje się współfinansowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach oraz organizacji pozarządowych z terenu powiatu poprzez udzielenie dotacji związanych ze wspieraniem działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Zaplanowano również środki na organizację igrzysk osób niepełnosprawnych. Planuje się również środki na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem dla Komendy Powiatowej Policji w Bieruniu oraz na Fundusz Wsparcia Śląskiego Oddziału Straży Granicznej. W budżecie powiatu planuje się wydatki bieżące związane z utrzymaniem Starostwa Powiatowego, Rady Powiatu oraz

realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. Ponadto w budżecie zaplanowano rezerwę ogólną i celową na zadania własne z zakresu zarządzania kryzysowego oraz wydatki na organizację i współfinansowanie działań w zakresie promowania kultury, ochrony dziedzictwa narodowego i upowszechniania sportu. Planuje się przekazanie dotacji podmiotowej dla samorządowej instytucji kultury - Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łędzinach. Przewiduje się realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, edukacji ekologicznej, propagowania działań proekologicznych oraz związanych z nasadzaniem drzew i krzewów, utrzymaniem zieleni w pasie drogowym wzdłuż dróg powiatowych, odbiorem i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest.

Wydatki budżetu na zadania majątkowe zaplanowane na rok 2026 wynoszą 34 343 371,70 zł, co stanowi 28,06% wydatków budżetu powiatu. W ramach wydatków majątkowych planuje się trzydzieści dziewięć zadań inwestycyjnych w łącznej wysokości 27 953 168,45 zł, dotacje m.in. na zadanie majątkowe realizowane w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków oraz na zakupy inwestycyjne.

Wydatki budżetu na zadania finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej zaplanowane na rok 2026 wynoszą 12 419 786,28 zł, w tym wydatki bieżące 4 650 069,83 zł i wydatki majątkowe w wysokości 7 769 716,45 zł. Zadania realizowane będą w ramach planów finansowych Starostwa Powiatowego w Bieruniu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Liceum Ogólnokształcącego w Bieruniu.

Podsumowanie

Środki finansowe powiatu to dochody i przychody budżetu oraz dochody uzyskiwane w ramach wydzielonych rachunków w szkołach powiatowych. Planuje się wpływy środków finansowych w wysokości 122 919 321,14 zł na realizację wydatków i rozchodów - spłaty rat kapitałowych kredytu. Realizacja zadań powiatu finansowana będzie głównie z dochodów budżetu, które stanowią 92,42% wpływów. Na pozostałe 7,58% składają się przychody budżetu oraz dochody uzyskiwane w ramach wydzielonych rachunków w szkołach powiatowych, co przedstawiają dane ujęte w tabeli 1.

Tabela 1. Struktura środków finansowych powiatu w roku 2026

Wyszczególnienie	Kwota [w złotych]	Struktura [%]	Wyszczególnienie	Kwota [w złotych]	Struktura [%]
Dochody budżetu	113 596 287,94	92,42	Wydatki budżetu	122 394 329,14	99,57
Przychody budżetu	9 163 033,20	7,45	Rozchody budżetu	364 992,00	0,30
Dochody na wydzielonych rachunkach szkół powiatowych	160 000,00	0,13	Wydatki na wydzielonych rachunkach szkół powiatowych	160 000,00	0,13
Ogółem	122 919 321,14	100,00	Ogółem	122 919 321,14	100,00

CZŁONEK ZARZĄDU
 CZŁONEK ZARZĄDU
 WICESTAROSTA
 WICESTAROSTA
 Marek Szyra
 Andrzej Baron
 Zofia Dudek
 Łukasz Odega